

STUDÁNKA

ZPRAVODAJ OBCÍ MALÉ SVATOŇOVICE, PETROVICE, STRÁŽKOVICE, ODOLOV Ročník XVIII Květen 2010

3

Zamyšlení nad kaštaný

Balkánský strom, jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*), u nás známý jako koňský kaštan, je posledních více než sto let charakteristickou složkou veřejné vysoké zeleně Malých Svatoňovic. Jedna z jeho výsadeb, soustředěná kolem hornického sídliště Mexika, byla mimo jiné ústředním objektem a tvůrcem prostředí her předválečných a válečných generací dětí asi 25 rodin z okolí, i mým. Zelení listí vytvářela příjemné klima, výmladky na bázi kmenů vítané skryše a klece, koruny „opičí ráj“. Z něj nám prozpěvovali, tehdy ještě oblíbení, špačci, kterým tu pravidelně vyvěšoval budky pan Chudý. Plody poskytovaly možnost vydělat si sběrem pro lesní zvěř nějakou korunu.

Bohužel, byla to právě tato alej mého mládí, kterou před mými zraky zasáhla loňská červencová vichřice, což mne inspirovalo k zamyšlení i k mému povídání.

V 19. století, v roce 1836, byl v lesích u sousední obce Starý Sedloňov otevřen důl Sv. Františka Xaverského těžící uhlí do roku 1899. U školy bylo postaveno několik provozních budov i panská hájenka a vznikla osada U buku. Od štoly ze složiště uhlí byla v roce 1860 vybudována 3,5 km dlouhá úzkokolejná koňská drážka, dodnes nesprávně nazývaná Bremst. Po ní se dopravovalo téměř 40 let vytěžené uhlí do Malých Svatoňovic, kde se nakládalo na železniční vagóny, nebo se rozprodávalo. Velmi účelně volená trasa drážky, se dvěma dřevěnými mosty, probíhala terénem po vrstevnici zářezy i náspy. V místě, kde vstupovala na malosvatoňovický katastr a na pozemek náchodského panství, majitele dolu, vedla po poměrně vysokém náspu, navršeném nad hornickým sídlištěm Mexikem, vybudované princem Vilémem ze

Schaumburg-Lippe v roce 1871 – 1872. Svahy náspu (říkalo se mu „pešunk“ z německého Böschunk) v délce asi 150 m byly koncem 19. století stabilizovány výsadbou kaštanů – jírovce maďalu. V této době majitel zdejších dolů i lesů, náchodské panství, mělo značný vliv na život obce. Bylo tu soustředěno od roku 1800 vedení dolů, postaven hornický konzum (1872), domy pro zaměstnance, náchodské panství mělo také patronát nad kostelem, vlastnilo lázně s parkem aj. A právě kaštan – jírovec, byl v obci využit na ozelenění, na které se dbalo snad i v zájmu prosperujících lázní i poutního místa. Vždyť zde již od konce 18. století bylo založeno několik parčíků – rozsáhlý u náměstí a menší za lázeňskou budovou a u budovy Bergamtu. Tehdy módní balkánský strom byl pravděpodobně z rozhodnutí panského ratibořického zahradníka vysazen v aleji nad Mexikem, ale i koňské drážky od štoly Ida nad svatoňovické nádraží – na Palandu, v lázeňském parku u náměstí, nad hornickým konzumem – Na altánu, v sídlišti Mexiko. Je možné, že se počítalo i s tím, že aleje u úzkokolejek vytvoří příjemný stín koňským potahům. Podrobnější údaje o výsadbě zatím nebyly nalezeny, ale její doba je patrná například z reklamního barevného plakátu lázní. V parku u jeviště je na něm zakresleno pět kaštanů ve stáří nejméně dvaceti let. Kresba, jak je zde uvedeno, je z doby, kdy v lázních působil MUDr. Rücker, to znamená po roce 1894. To naznačuje i údaj o rozšiřování a úpravě parku („Klášteří zahrady“) u náměstí z roku 1876, po kterém byl asi postupně osazován. I většina panských objektů, které byly výsadbou kaštanů doplněny, vznikla kolem roku 1870. Lze proto předpokládat, že svatoňovické kaštaný jsou staré kolem 130 let. Přesné stáří bude možné zjistit letokruhovou analýzou kmene, která není však tak jednoduchá.....

Zamyšlení nad kaštany...pokračování strany 1

Na svahu náspu nad Mexikem u úzkokolejky bylo vysazeno pravděpodobně 20 stromů, vzdálených od sebe 7 – 8 metrů. Při výstavbě hornického učiliště v 50. letech byla tato část silnice rekonstruována a zejména rozšířena. Přitom byly, již poměrně silné výmlatky na bázi kmene odřezány, kmeny částečně zasypány, což jejich vitalitě neprospělo. Dostaly se tak ke krajnici, do bezprostřední blízkosti vozovky a byly proto občas poškozeny odřením. Některým stromům byly neodborně odřezány větve. V poslední době jsou stromy napadeny klíněnkou jírovcovou (*Cameraria ohridella*), která se k nám rozšířila z domoviny jírovce – z Balkánu. Každoroční žír housenek silně stromy oslabuje.

Před bouří v loňském červenci bylo ve zmíněné jírovcové aleji 16 stromů. Další 4 byly již před několika lety poškozeny a zlikvidovány. Při předpokládaném stáří 130 let dosahují stromy průměru 100 cm, koruna výšky a stejně tak i šířky asi 15 m. Některé mají dva i více kmenů, které vyrůstaly od jejich zasypané baze. Jeden strom byl červencovou vichřicí zlikvidován a druhý silně poškozen. Oba měly kmen i větve napadeny hnilobou, vyvolanou nevhodným ošetřováním, zejména řezáním větví. Sousední, první v aleji měl ulomené větve a stál osamocený, ohrožený větrem. Odborník proto rozhodl i o jeho pokácení. Stromy pravděpodobně zachytily ničivý poryv větru a uchránily před poškozením jednu z budov učiliště.

Jírovcová alej je i v současném stavu důležitou složkou zeleně, vytváří kvalitní prostředí sídliště i škol, má významnou ekologickou funkci, i když nelze podceňovat určité nebezpečí pádu stromů vzhledem k jejich stáří. Je to rovněž velmi významná památka na hornickou minulost, kdy tudy projížděly koňmi tažené vozíky s uhlím. Bylo by potřebné posoudit stav stromů, chybějící doplnit a uvažovat o celkové rekonstrukci. Prodloužení aleje jírovců v 50. letech pyramidálním topolem vlašským nebylo šťastným řešením. Je to dřevina poměrně krátkověká, z jejichž koruny se často odlamují a padají uschlé větve.

Zmíněná událost vede nezbytně i k zamyšlení nad osudem vysoké zeleně u nás, obecně. V důsledku několika katastrofických, široce aktualizovaných pádů stromů se neobjektivně rozmáhají a mnohdy zneužívají snahy po likvidaci stromů. Nelze opomíjet, že jsou nedoceněným a nenahraditelným tvůrcem klimatu, estetickým prvkem v krajině i útočištěm řady organismů. Každý zásah, každou jejich likvidaci je nezbytně objektivně zvážit.

Je nutné si především uvědomit, že stromy jsou živé organismy, které mají druhovou charakteristiku, reagují na prostředí, žijí a stárnou. Prvním důležitým rozhodnutím při výsadbě je proto uvážení, často opomíjený výběr druhů dřevin. Musí vycházet z poznání a posouzení specifických růstových vlastností, stanovištních požadavků, citlivosti k prostředí, stanovení prognózy jejího maximálního vývoje – rozměrů, ale i druhové citlivosti zásahů do jejího života (úprava koruny apod.) a optimálního dosaženého stáří. To je nutné skloubit s požadavky na funkci stromu i s jeho vlivem na prostředí. Tak lze vyloučit zklamání, nepříjemnosti i škody, které se mohou během růstu dostavit. Citlivá a odborná musí být i péče o růst a zdravotní stav stromů, který bývá příčinou jejich zlomů a vývrtů. Bývá reakcí zejména na člověkem působené výrazné zhoršování prostředí, ve kterém je strom donucen růst. Úprava povrchu půdy, zhutnění, zatláždění apod. ovlivňuje nezbytné provzdušnění půdy v kořenovém systému, dostatek přístupné vláhy i tvorbu nezbytného humusu. Naopak na veřejných prostranstvích a komunikacích jsou k nim splavovány chemické látky, používané k posypu, herbicidy, ropné produkty z provozu motorových vozidel i kyselými dešti splavované imise. Následuje omezení růstu kořenů, výrazně snižující stabilitu strom, napadené dřevokaznými houbami i dřevokazným hmyzem. Dalším projevem negativního působení člověka na stromy jsou mechanická poškození, neodborně provedené a neošetřené rány při úpravě koruny, nešetrná zranění kmene i kořenů, která jsou vstupní branou rychle se šířící houbové infekce. Dřevo podléhá hnilobnému rozkladu, což se projevuje nejen patrnými poruchami růstu, ale především ztrátou pevnosti dřeva a stability jednotlivých částí stromů, častými vývraty. Nebezpečí se zvyšuje se stářím stromů. Každý druh dřeviny má určité věkové hranice, kdy začíná zcela přirozenou cestou odumírat.

Nedodržení některé z těchto zásad vede ke snížení požadované funkce zeleně, a škodám až ohrožujícím život lidí. Viník je nalezen, je to člověk neodborník, necita, nepřítel přírody, vandal! Uvažujme.

Theodor Lokvenc

Životní jubileum slavili a oslaví:

v květnu:

Ludmila Frintová	91
Stanislav Martínek	75
Eva Nyklíčková	70
Jaroslav Souček	50
Jana Nosková	60
Karin Baudischová	50
Alena Traxlerová	80

v červnu:

Luděk Janáček	50
Zdeňka Vyhliďová	75
Božena Borůvková	85
Božena Němcová	80
Květoslava Grusová	80
Věra Smutná	50
Lubomír Jiříčka	85

Noví občané: Filip Kindl, Theodor Jaromír Lička

Všem našim oslavencům přejeme mnoho životních úspěchů a hlavně zdraví do dalších let.

Kateřina bude možná zase Kateřinou

STUDÁNKA č. 5/2009 přinesla informaci o Kateřině Vilemíně Zaháňské, paní kněžně z Babičky Boženy Němcové, a také o štole Kateřině v sousedství Mariánského sadu. Článek připomněl výročí 170 let od úmrtí Kathariny Friedrichy Wilhelminy Benigny, jak se dcera vévody Petra Kuronského správně jmenovala. K tomuto výročí (kněžna zemřela ve Vídni 29. listopadu 1839) vyšla s finanční podporou města Trutnova a obce Malé Svatoňovice Studie se stručnou historiografií štol Kateřiny s návrhem obnovy jejího portálu.

Na katastru obce v současné době opravdu není žádné důlní dílo v takovém stavu, aby je bylo možné vnímat v souvislosti s jestřebohorskou havířinou. Ani portál štol Trojice, kolem něhož vede turistická cesta na Brendy, nemá už s někdejšími dolováními mnoho společného, neboť jde o vodní jámač. Obdobně byly v minulosti přestavěny portály štol Eustach i štol Prokop. Dědičná štola Kateřina byla vybrána k revitalizaci proto, že je nedaleko centra obce, že o ní poměrně hodně víme a že může pomoci lépe připomínat, vedle obecních symbolů, terénní expozice U Mašinky a několika dalších artefaktů, bohaté hornické dějiny Studánky.

V návaznosti na výše zmíněnou Studii o obnově portálu kateřinské štol se na Obecním úřadě v Malých Svatoňovicích uskutečnila 6. dubna 2010 porada za účasti pracovníků trutnovského střediska Východočeských uhelných dolů Palivového kombinátu Ústí nad Labem (ing. Jiří Kokeš a ing. Stanislav Vrobel) a ostravské báňské projekce (ing. Jan Šmolka). Bude-li příznivá konstelace hvězd, bude Kateřina možná zase Kateřinou. Na naučné stezce po hornických památkách Jestřebích hor by mohl vzniknout odpočinkový koutek s několika lavičkami a informační tabulí. A v místě zavaleného ústí někdejší knížecí dědičné štol hezký kamenný portál s „fajslíky“, jak je známe z erbu i praporu Malých Svatoňovic.

Výsek z leteckého snímku centra Malých Svatoňovic se situací ústí dědičné štol Kateřiny v sousedství Mariánského sadu a jejího bezpečnostního pásma. Upraveno z dokumentace ZBZS Odolov. Archiv autora.

Václav Jirásek

Redakční dovětek:

Studie o obnově portálu „Kateřinky“ vyšla nákladem pouhých 7 výtisků, obsahuje 23 stran textu a mapových příloh a je k nahlédnutí na Obecním úřadě v Malých Svatoňovicích a ve Státním okresním archivu v Trutnově. Faktografii ke zmíněným důlním dílům najdou zájemci v Jiráskově sborníku O dolování černého uhlí v oblasti Malých Svatoňovic na Jestřebích horách z roku 2008, který je možné zakoupit v Muzeu bratří Čapků.

HASIČI

Rozhodně si všichni budou pamatovat, jak jsme navštívili „hasičárnu“ v Malých Svatoňovicích. A co jsme tam zažili?

Když jsme přicházeli, tak už z dálky byla vidět ohromná hořící vatra. Bylo to 1 stanoviště, kde jsme si mohli vyzkoušet práci s hasicím přístrojem.

Potom jsme se přemístili k hasičskému autu, kde nám pan dobrovolný hasič popisoval vybavení celého vozu, který jsme v zápětí celý prozkoumali na vlastní oči.

V garáži jsme byli seznámeni s vybavením hasičů. To obsahuje různé druhy hadic, kompresor na čerpání vody z rybníka a ochranné vesty proti ohni.

Poté jsme si prohlédli jejich klubovnu, kde mají vystavené různé poháry, starožitné helmy, vlajku nebo vyznamenání za nejlepší hasiče okresu. Také jsme byli upozorněni na zneužití červeného tlačítka, které spustí poplach. Takovýto zbytečný výjezd stojí mnoho peněz.

Posledním stanovištěm byl vstup do věže. Visely zde velmi dlouhé hadice a žebřík, který vedl do věže, do které jsme se bohužel nestihli podívat. Asi by tam byl moc pěkný výhled do okolí.

Celý výklad byl zajímavý a poučný.

A všichni si pamatujme, že červené tlačítko použijeme jen v případě opravdového požáru.

Denisa Knapová

Bohumil Sokol

Vždy, když se mě někdo zeptá, odkud jsem, tak mu s hrdostí odpovím, že z Malých Svatoňovic, ale hned ještě dodám, z rodiště Karla Čapka. Nebo začnu naopak Karlem Čapkem. Proto mě velice potěšilo, že má náš časopis Studánka zájem o můj příběh. Není to nic, co by mělo fascinovat.

Narodil jsem se v Trutnově v roce 1986. Už od útlého věku jsem potřeboval prostor pro svůj názor, do kterého jsem si nenechal jen tak někoho vstoupit. To znamená, že jsem se často musel vztekát a paličatě stát i za nesmysly, pokud mě někdo nepřesvědčil o opaku. Postupně jsem ale začal objevovat něco, co mě uchvacovalo a uklidňovalo. Dovednost lidí tvarovat a vyjadřovat své pocity. Jistěže v předškolním věku jsem nevěděl, kdo je to Picasso, Modigliani, Josef Čapek nebo Kubišta, ale kreslit a malovat jsem prostě potřeboval. Cítil jsem radost, že z bílého papíru se stává obraz něčeho, co vidím nebo nad čím přemýšlím.

První styk s uměním a výtvarnictvím jsem měl na Základní umělecké škole v Trutnově, kam jsem už v mateřské škole docházel. Už ani nevím, kolikrát jsem tam byl nebo jak dlouho jsem tam chodil, ale vím, že zájem o malování v této instituci ochladl. Nedokázal jsem se ztotožnit s tím, že mám malovat na dané téma a bralo mi to radost. Na téže škole jsem o pár let později nastoupil do kroužku dřevořezby, který vedl můj otec. Začínalo se miskou, pak přišla maska, až jsem se dostal k soše. Dřevořezba mě moc bavila, ale neustále jsem doma něco maloval a táhlo mě to trochu jinam. Zvrat přišel v dospívání, kdy se u mě začalo rozvíjet abstraktní myšlení a všelijaké snovské představy. Stačila barva a uvolnit se, nic konkrétního, jen to na sebe nechat působit. Současně jsem si skicoval různé hrady a stavení. Při rozhodování o střední škole vyhrála „stavebka“. Díky úrazu jsem na ní studoval jen pár měsíců. Po úraze jsem ani nepřemýšlel, že bych se svou motorikou vytvořil něco kloudného. Se speciálním nástavcem na tužku jsem ale začal kreslit. První výsledky nebyly nic moc, tato snaha mi však byla únikem. Rozčilení z rozechvělých tahů mě nutilo kreslit znovu a znovu. Po té, co jsem prošel nemocnicí a poúrazovou léčebnou v Luži, jsem nastoupil na Obchodní akademii v Janských Lázních. Zde jsem strávil šest let, střídavě s domovem kvůli zdravotním problémům. Díky Bohu a shovívavosti kantorů jsem odmaturoval po celkem sedmi letech na středních školách. Ale ještě

na střední jsem začal s grafikou na počítači, kombinací fotek a kresby jsem konečně realizoval své představy. A v roce 2007 jsem poprvé vystavoval v Malých Svatoňovicích. Cítil jsem naplnění, ale toužil jsem malovat a grafiku si nechat jako zpestření. Tak jsem začal. Po půl roce s temperami jsem přešel na olej a plátno. Po prvních třech plátnech se naskytla možnost vystavovat na trutnovské Staré radnici. Při této příležitosti jsme s mými, podobně nadšenými, přáteli založili výtvarnickou skupinu a poprvé se prezentovali. V zápětí se s výstavami jakoby protrhl pytel a já nepřestával malovat a vytvářet grafiky a burcovat své přátele a sebe k další tvorbě a výstavám. Největším vyznamenáním pro mě bylo, že jsem pár obrazů prodal a že přibývaly. Práce s barvami šla lépe a výsledek mě uspokojoval, ale nutnost malovat nevyrchala. Ruce byly klidné a tahy jisté, o to větší radost. Začal jsem i s expresivním vyjádřením lidského, tedy ženského těla. Dostal jsem se i do polské Swidnice s trutnovskými výtvarníky. S přáteli z naší výtvarnické skupiny jménem „SWAŠ“, už připravujeme další společnou výstavu. Fotografie, malba, plastiky, kombinace medií, celkem kolem deseti stálých výtvarníků a nějakí hosté. To je pro mě velká událost a doufám, že budeme mít úspěch jako do teď.

Obecní úřad Malé Svatoňovice,
Společnost bratří Čapků Malé Svatoňovice
a Muzeum bratří Čapků Malé Svatoňovice

Vás srdečně zvou na 4. ročník

STUDÁNECKÉ ČAPKIANY

24 hodin interpretace tvorby sourozenců Čapkových

Místo: kulturní klub a přilehlé budovy
na náměstí Karla Čapka v Malých Svatoňovicích

Zahájení: 14. 5. 2010 v 17.00

Ukončení: 15. 5. 2010 v 17.00

Doprovodný program:

Předpremiéra filmu Josefa Císařovského „**Bratři Čapkové a Slovensko**“ s osobní účastí režiséra
Unikátní **křest** bibliofilské edice knihy **Babička** s ilustracemi ak. malíře Jiřího Škopka v ruční vazbě
Výstava mapující vznik této knihy, ukázky originálů ilustrací, setkání s tvůrci
Expozice **knihařské dílny** knihařky Věry Voborníkové
Výstava ilustrací Pavla Brázdy a Věry Brázdové-Novákové ke knize **Moji milí bratři** autorky Heleny Čapkové
Debatní kavárna „**Pátečník**“
Snídaně s ... (významnou osobností české kultury)
Setkání s přímými **potomky** rodiny Čapkovy
Divadelní soutěžní přehlídka základních a středních škol
Nepřetržitě **promítání pohádek** pro děti
Soutěž o nejhezčí obrázek na Čapkovskou tematiku
Oživlé pohádkové Muzeum bratří Čapků
V rámci projektu „**Celé Česko čte dětem**“ vložen každou 3. hodinu čtyř blok pohádek pro děti
A samozřejmě nezapomenutelné zážitky spojené s četbou a atmosférou celé akce ...

Hosté: **Alfréd Střejček** (umělecký interpret, pedagog uměleckého přednesu, herec a moderátor)
Jiří Dědeček (básník a písničkář, předseda Českého centra Mezinárodního PEN klubu)
Gabriela Vránová (herečka a recitátorka)
Ondřej Kepka (herec, scénárista a režisér)
Josef Císařovský (režisér a scénárista)
Jiří Škopek (akademický malíř)
Věra Voborníková (knihařka)
Jaroslav Dostál (zeť Josefa Čapka, malíř)
Kateřina Dostálová (vnučka Josefa Čapka, knihovnice UMPRUM) ...

Pro příchozí je kromě jiného zajištěn bezplatný nocleh v tělocvičně základní školy

Kontaktní adresa: Jindra Hylmarová, Muzeum bratří Čapků, náměstí Karla Čapka 147, 542 34 Malé Svatoňovice
email: studanka.ms@seznam.cz

www.malesvatonovice.cz

Předběžný program STUDÁNECKÉ ČAPKIANY 2010

Pátek

- 17⁰⁰ Slavnostní zahájení ve velkém sále KK
-hosté: Ondřej Kepka (herec, scénárista a režisér) a Kristina Váňová (ředitelka Památníku Karla Čapka na Strži)
- 17³⁰ Slavnostní vernisáž výstavy „Jak vznikla bibliofilská edice Babička“
-hosté: Věra Voborníková (knihařka), Jiří Škopek (akademický malíř) a Karel Šípek (autor edice)
- 17³⁰ Otevření výstavy „Knihařská dílna“
- 17³⁰ Otevření výstavy ilustrací Pavla Brázdy a Věry Brázdové-Novákové ke knize Moji milí bratři Heleny Čapkové v Muzeu bratří Čapků
- 17³⁰ Zahájení nepřetržitého promítání pohádek v malém sále KK
- 17³⁰ Zahájení soutěže „Namaluj obrázek na téma Čapek“
- 18⁰⁰ Divadelní nesoutěžní vystoupení ZŠ Malé Svatoňovice v anglickém jazyce
- 18³⁰ Vystoupení ZŠ Úpice Lány (četba: Pudlenka, Boží Muka)

Bloky projektu Celé Česko čte dětem (každou 3. hodinu četby)

.....
Po slavnostním zahájení od 17⁰⁰ bude následovat 24 hodin nepřetržitě interpretace díla sourozenců Čapkových, která bude doplněna doprovodným programem v rámci STUDÁNECKÉ ČAPKIANY:

Debatní kavárna „Pátečník“

Výstava ilustrací Pavla Brázdy a Věry Brázdové-Novákové ke knize Moji milí bratři Heleny Čapkové-
MBC

Výstava s názvem Jak vznikla bibliofilská edice Babička a výstava s názvem Knihařská dílna- MS

Nepřetržité promítání pohádek- MS

Soutěž s názvem Namaluj obrázek na téma Čapek MS

Oživé Muzeum bratří Čapků (vstup volný)

Sobota

Mimo program 24 hodinové interpretace a výše zmíněné výstavy, promítání pohádek a soutěž a debatní kavárny proběhne:

- 8⁰⁰ Snídaně s...
- 10⁰⁰ Divadelní soutěž základních a středních škol VS
- 12⁰⁰ Ukončení soutěže „Namaluj obrázek na téma Čapek“
- 14⁰⁰ Vyhlášení výsledků Divadelní soutěže základních a středních škol
- 14⁰⁰ Vyhlášení výsledků soutěže „Namaluj obrázek na téma Čapek“
- 15⁰⁰ Předpremiéra filmu Bratři Čapkové a Slovensko
- 17⁰⁰ Slavnostní ukončení Studánecké Čapkiany
-hosté: Zdeněk Trnka (badatel a znalec v oboru literatury a hudby, pedagog), Theodor Lokvenc (historik), Cyril Svoboda (poslanec), Pavel Trpák (senátor)

Věra Voborníková

SOU Bohumín – knihařka pro ruční výrobu (1990 – 1993)

Po vyučení získala praxi u pana knihaře Ladislava Joneše ve Smiřicích. Nato působila v tiskárně Progrestart v Hradci Králové. V roce 1995 se provdala za pana Petra Voborníka a odstěhovala se do Nahořan. V průběhu mateřských dovolených (3 dcery: Iveta, Simona a Jana) si zařídila svoji vlastní dílnu, kde se začala realizovat a samostatně pracovat. Tady se věnuje knižní vazbě (jak běžné, tak i umělecké). Roku 2000 si zakládá živnost.

Mezi její oblíbené činnosti patří renovace starých tisků, opravy vazeb (klasických kožených i současných plátěných), výroba autorských obalů, diptychů, triptychů, paspart a etují.

"JAK VZNIKLA BIBLIOFILSKÁ EDICE" BABIČKA BOŽENY NĚMCOVÉ

v Malých Svatoňovicích – 2010

- výstava + expozice knihařské dílny Věry Voborníkové
- prezentace knihy B. Němcová: Babička (číslo 23) – celokožená vazba, krčená kůže, aplikace dřeva, slepotisk, návrh vazby a výtvarné práce – akademický malíř pan Jiří Škopek.
- prezentace knihy B. Němcová: Babička (číslo 40) – autorská vazba, desky dřevo buk, hřbet juta, předsádka juta + ruční papír, výtvarné práce – akademický malíř pan Jiří Škopek.
- prezentace knihy B. Němcová: Babička (číslo 84) – celopapírová vazba – ruční papír barevný, aplikace japonského papíru a juty, zlacení, výtvarné práce – akademický malíř pan Jiří Škopek.
- prezentace knihy B. Němcová: Babička (číslo 99) – celopapírová vazba – ruční papír barevný, aplikace japonského papíru a sušeného listu, zlacení, výtvarné práce – akademický malíř pan Jiří Škopek.

Jiří Škopek

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Železném Brodě

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Jiří Škopek maluje, kreslí a restauruje, zabývá se volnou i užitou grafikou, medailérstvím i knižní vazbou a ilustrací. Maluje a vydává pohlednice a papírové betlémy. Pracuje se sklem, kovem, textilem, kůží a dřevem.

Navrhl a realizoval mozaiku u Pramene Labe v Krkonoších, je autorem malované keramiky v nikách českosaské Barunčiny školy, tabulí naučné stezky Babiččino údolí, venkovního Novoměstského betlému, znaků a praporů měst. Jiří Škopek ilustroval bibliofilskou edici knihy Babička. Dosud uspořádal na sto samostatných výstav.

Karel Šípek

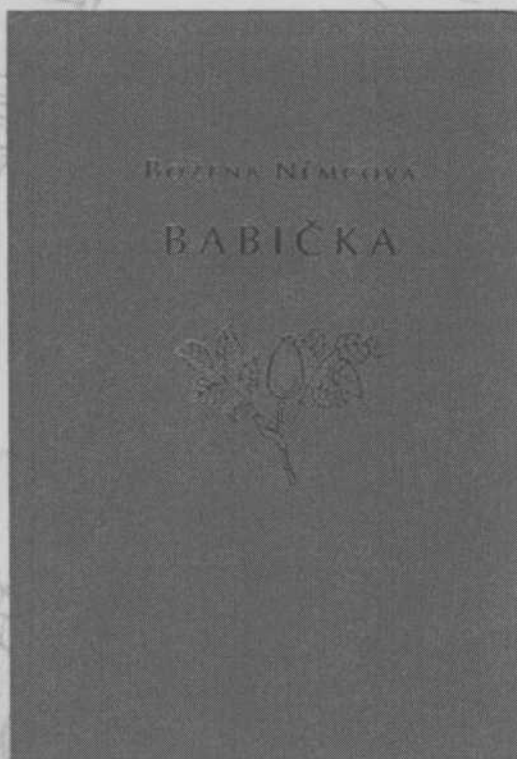
Po roce a čtvrt v důchodu jsem opět začal pracovat ve své původní profesi, a vracím se obloukem k jedné slovenské sklárně, kterou jsem kdysi ve Skloexportu zpracovával - mimo jiné. Od roku 1996 kdy se od Skloexportu odštěpila exportní firma Bohemia Crystalex Trading a.s. až do jejího smutného konce počátkem roku 2009 jsem pracoval jako vedoucí exportního oddělení, nabízejícího sklářské výrobky tří českých skláren (Crystalex, Nový Bor, Sklo Bohemia Světlá nad Sázavou a Sklářny Bohemia Poděbrady) do půlky světa s prioritou arabských teritorií. Tím jsem jen pokračoval v činnosti, praktikované už od roku 1979 ve Skloexportu v Liberci. Narodil jsem se krátce po válce v Liberci, ale od svých pěti let až do nástupu na základní vojenskou službu jsem prožíval dětství a chlapectví v Jaroměři, odkud

pocházela moje dnes již zesnulá maminka. Po návratu z vojny jsem ovšem rovnou zakotvil v Liberci a využil tak svá studia na tehdejší Střední ekonomické škole v Náchodě (znalosti cizích jazyků), postupně jsem ve Skloexportu prošel nižšími funkcemi až do roku 1979, kdy jsem byl ustanoven vedoucím obchodního referátu, tehdy ještě zpracovávajícího trhy Řecka, Švýcarska a Rakouska. K mým dlouholetým koníčkům patří sbírání všeho možného, souvisejícího se životem Boženy Němcové, vlastním rozsáhlou knihovnou se zaměřením na sci-fi, pěstují pěší turistiku a mým zamilovaným teritoriím je Český ráj. Žiji v dlouholetém manželství, ze kterého máme dnes již dospělé tři syny, z nichž jeden pro naši radost ve stáří si již pořídil dvě dcery.

zveme Vás na výstavu
"JAK VZNIKLA BIBLIOFILSKÁ EDICE"

BABIČKA

BOŽENY NĚMCOVÉ

Knihu vydal sběratel
Karel Šípek z Liberce
v limitovaném
nákladu 100 kusů.

Ilustroval Jiří Škopek
z Jaroměře.

Vytiskla tiskárna Polonček
Náchod.

Knižní vazbu zhotovila
Věra Voborníková
z Nahořan.

Vernisáž výstavy proběhne v rámci programu
STUDÁNECKÉ ČAPKIANY

14. 5. 2010 od 17. hodin v malém sále
kulturního klubu v Malých Svatoňovicích.

Výstava potrvá do 30. 5. 2010

Střední odborná škola ochrany osob a majetku v Malých Svatoňovicích

V těchto dnech probíhají na této nově vzniklé střední odborné škole první maturitní zkoušky žáků denního studia. Tato škola zahájila svou činnost dne 1. 9. 2006 a po čtyřech letech existence končí studium maturitní zkouškou na této škole první žáci denního studia v oborech – Ochrana osob a majetku a Právní administrativa. První ročník této školy probíhal ve školním roce 2006/2007 ještě za končícího posledního ročníku Středního odborného učiliště Malé Svatoňovice, kdy v prostorách školy končili výuku poslední žáci oborů zámečnický, automechanik, autoklempíř a výrobce vánočních ozdob. Ve školním roce 2006/2007 byly na střední odborné škole otevřeny 2 třídy denního studia a 1 třída dálkového studia. Do 1. ročníku studia nastoupilo celkem 41 žáků denního studia a 32 žáků dálkového studia. Pracovní poměr ve škole měli ve školním roce 2006/2007 celkem 3 zaměstnanci. Výuku zabezpečovali v počátcích školy i pracovníci na dohody. Postupem času se škola začala rozrůstat. Od školního roku 2007/2008 začala střední odborná škola provozovat i domovy mládeže a školní jídelnu a v průběhu roku 2008 převzala do své správy i celý areál bývalého učiliště v Malých Svatoňovicích.

Střední odborná škola tohoto bezpečnostně právního zaměření se postupem času stává svým zaměřením zajímavá pro žáky základních škol, kteří se na tuto školu hlásí. Škola jako jedna z mála středních škol realizuje přijímací zkoušky, na základě kterých provádí výběr žáků a přijímá žáky ke studiu na této škole. O studium na této škole se ucházejí žáci z celého Královéhradeckého kraje a někteří i z krajů jiných. V návaznosti na delší vzdálenost do místa svého bydliště je zhruba polovina žáků školy ubytována na domově mládeže.

Ve školním roce 2009/2010 již studovalo na této škole celkem 280 žáků, z toho 199 žáků denního studia a 81 žáků dálkového a distančního studia. Na domově mládeže byli ubytováni na začátku školního roku 103 žáci, ve školní jídelně se stravovalo celkem 280 žáků, z toho 110 žáků základní školy. V tomto školním roce měla škola již 35 zaměstnanců, z toho 17 učitelů.

Škola má v učebních plánech bezpečnostních oborů zvýšený podíl hodin tělesné výchovy, z toho hlavně speciální tělesné výchovy. V těchto hodinách se žáci učí základům sebeobrany, karate a juda. Z této speciální tělesné výchovy skládají žáci i povinnou praktickou maturitní zkoušku. Žáci bezpečnostních oborů aktivně sportují a zúčastňují se většiny sportovních soutěží, které se pořádají mezi středními školami okresu. Ve školním roce 2009/2010 se zúčastnili okresních kol sportovních soutěží středních škol v přespolním běhu, stolním tenisu, florbalu, halové kopané, fotbalu, volejbalu, silniční cyklistice, šplhu a silovém čtyřboji.

Vynikajících výsledků dosáhly dívky ve šplhu a v silovém čtyřboji, které se kvalifikovaly přes okresní a krajská kola až do celostátního finále středních škol. Republikové finále ve šplhu se uskutečnilo v březnu 2010 v Holešově a naše dívky se umístily na celkovém 7. místě, republikové finále v silovém čtyřboji se uskutečnilo v dubnu 2010 v Šumperku a naše dívky se umístily na celkovém 5. místě.

Kromě probíhajících maturitních zkoušek probíhaly v minulých dnech i přijímací zkoušky do denního studia oborů školního roku 2010/2011. S ohledem na výsledky 1. kola přijímacího řízení je předpoklad dalšího navýšení počtu žáků ve škole. Ve školním roce 2010/2011 bude na škole studovat více než 300 žáků, z toho cca 240 žáků v denní formě studia. Je předpoklad navýšení i počtu žáků ubytovaných v domově mládeže na celkový počet cca 120 žáků. Žáci školy postupně zaplňují a využívají jednotlivé objekty areálu. Od školního roku 2009/2010 se učí již v obou budovách školy, je využita sportovní hala, tělocvična, speciální tělocvična na karate a judo a nově zrekonstruovaná posilovna. Od školního roku 2009/2010 jsou žáci školy ubytováni již ve dvou objektech domovů mládeže. Třetí objekt domova mládeže slouží v průběhu školního roku k ubytování žáků dalších středních škol ochrany osob a majetku, které již více než 15 let působí v Karviné, Ostravě, Brně a Plzni. Žáci těchto škol absolvují v průběhu školního roku v prostorách naší školy a v blízkém okolí týdenní sportovní kurzy. V zimním období se jedná o lyžařské kurzy žáků prvních ročníků škol, které žáci absolvují v horských střediscích Krkonoš s denním odvozem školním autobusem do Malých Svatoňovic. V jarním a podzimním období se jedná o horolezecké kurzy, které absolvují žáci škol v Adršpachu a na dalších skalních útvarech v našem okolí. Žáci absolvují i střelecké kurzy, které se konají na střelnicích v regionu a v místním terénu. Žáci v okolí Malých Svatoňovic absolvují i branné a cyklistické kurzy.

Žáci ostatních škol ochrany osob a majetku využívají při svých kurzech ubytovací, stravovací a tělovýchovné kapacity školy. V průběhu jednoho školního roku se při těchto sportovních kurzech vystřídá v našem areálu cca 1000 žáků ze škol z Ostravy, Karviné, Brna, Plzně a nově i Zlína, kde byla od tohoto školního roku zahájena výuka. Škola provozuje ubytování, stravování a sportoviště i v období hlavních prázdnin, kdy zde probíhají sportovní soustředění sportovních oddílů z různých míst ČR, letní tábory dětí, letní škola a tábor hasičů, rodinné rekreace a další sportovní akce.

Po nelehkých letech, kdy Královéhradecký kraj rozhodl v roce 2004 o likvidaci učiliště a jednotlivé objekty se začaly v souvislosti s útlumem učiliště vyprazdňovat a chátrat, stávající využití areálu je smysluplné a celý areál, který byl vybudován jako školní areál, slouží k účelu, ke kterému byl vybudován a je předpoklad, že postupně bude plně využit (další informace o škole možno získat na www.sosoom-svatonovice.cz/).

DEN ZEMĚ NA RÝCHORÁCH

Brzo ráno se naše pátá třída sešla na vlakovém nádraží v Malých Svatoňovicích, odkud jsme odjeli vlakem do Trutnova a poté do Svobody nad Úpou.

Ze Svobody nás čekal sedmikilometrový pochod na Rýchorskou boudu. Jako doprovod s námi jela naše paní třídní učitelka Eva Brátová a tři kluci z deváté a osmé třídy:

Tomáš Pozděna, Lukáš Daniš a Lukáš Rakus, kteří si vyzkoušeli Biologickou olympiádu.

Na místě dostal každý žák kartičku, na které byly napsány názvy šesti stanovišť.

PŘÍRODA VŠEMI SMYSLY – na tomto stanovišti jsme měli za úkol podle čichu nebo hmatu poznat skryté věci.

HRABÁNÍ – na vymezeném paloučku jsme hrabali suchou trávu.

VČELY – ve skupině po čtyřech žácích jsme si každý vybral otázky, které se týkaly znalostí o včelách.

ROSTLINY – k vystaveným rostlinám jsme měli přiřadit správnou kartičku s názvem.

SOUTĚŽE – na tomto stanovišti jsme si mohli vybrat mezi doplňováním tajenky, skládáním puzzle nebo zvířaty.

SPRÁVCE KRNAPU – zde jsme byli seznámeni s tím, co obnáší celá správa Krkonošského národního parku.

Za každý splněný úkol jsme dostali jedno razítko do kartičky.

Na konci naší expedice jsme se shromáždili v hale Rýchorské boudy, kde ti, co pečlivě splnili úkoly na všech stanovištích, obdrželi odměny. A pak nás už jen čekala dlouhá cesta zpátky.

Výlet si všichni určitě krásně užili.

Denisa Knapová, 5. třída

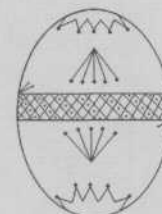
VELIKONOČNÍ DÍLNY

Ve čtvrtek 25. 3. se uskutečnily Velikonoční dílny u nás na dolní škole pro druhý stupeň. Na rozdíl od Vánočních dílen už začínaly po velké přestávce. Byli jsme rozděleni do pěti základních skupin, jednu skupinu kuchtíků, kteří nám v průběhu dne nosili malé občerstvení a pro vítězné družstvo připravili velký pohár ptáka Jarabáka. Nesmíme zapomenout ještě na poslední důležitou skupinu, která připravovala hranici na spálení smrtek. Bylo pět stanovišť, v každé třídě jedno, ať to bylo stanoviště, kde jsme se učili říkadlo na rozloučení a spálení smrtky nebo stanoviště, kde jsme vyráběli smrtky, zdobili je, vyráběli ptáka Jarabáka nebo stanoviště, kde jsme se dozvěděli více informací o Velikonocích. Všechny činnosti byly zajímavé a každý si během dne našel tu svoji oblíbenou. Na konci dílen, kdy každé družstvo mělo svoji nazdobenou smrtku, udělaného ptáka Jarabáka a měli naučené pořekadlo, kterým jsme se měli se smrtkou rozloučit, sešli jsme se venku u připravené hranice. Každá skupina předvedla svoji básničku a pak se všechny ty smrtky spálily, aby už konečně přišlo to pravé jaro k nám. Poté došlo k vyhlášení vítězů a rozdání odměn. Samozřejmě největší pohár ptáka Jarabáka dostala vítězná skupina.

Po celý den svítilo sluníčko a naše Velikonoční dílny se opravdu vydařily a už se těšíme na příští rok.

text: Anička Martincová, 8. třída

kresba: Lenka Farská, 5. třída

Přijďte podpořit žáky základní školy v Malých Svatoňovicích na
DIVADELNÍ SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKU základních a středních škol,

která se uskuteční v rámci

IV. ročníku STUDÁNECKÉ ČAPKIANY

dne 15. 5. 2010 v 10⁰⁰ ve velkém sále kulturního klubu v Malých Svatoňovicích.

Žáci sehrají divadelní hru s názvem **O tlustém praděděčkovi a loupežnících.**

Dále Vás srdečně zveme na
ojedinelé představení žáků **ZŠ Malé Svatoňovice,**
které se celé odehraje v anglickém jazyce.

**Toto vystoupení je zařazeno do slavnostního zahájení
STUDÁNECKÉ ČAPKIANY dne 14. 5. 2010.**

BADMINTONOVÝ TURNAJ ČTYŘHER 20. 3. 2010

Tradiční turnaj čtyřher pod záštitou TJ Sokol Malé Svatoňovice byl poznamenán nízkou přespolní účastí: kromě věrných sokolníků, kteří v poslední době pravidelně navštěvují úterní a čtvrteční tréninky, se k badmintonovému zápolení nakonec dostavil pouze Petr Šnyta.

Turnaj č. 1 (náhodný los)

Protože se podařilo sestavit pouze 8 dvojic, odehrál se turnaj o vysoce ceněné putovní poháry systémem „každý s každým“ na dva sety do 21 bodů. Páry do turnaje naložovaly naděje oddílů Karolínka a Dominik. Po vyrovnaných bojích si poháry odnáší dvojice Eva Havelková a Pepa Sedláček a to pouze o 6 míčků před sehranou mažoretní a baletáckou dvojicí Hojný+Šlechta.

Vítězové (konkrétně Pepa) po prozkoumání pohárů okamžitě přišli s inovativním návrhem urazit víka a po vzoru NHL trofeje naplnit šampaňským. Náčelník to bohužel zpátečnický neschválil...

Turnaj č. 2 (dobrovolný výběr)

Po skončení turnaje, po vydatném obědě a za průběžného dodržování pitného režimu, pro velký úspěch a dostatek času Náčelník rozhodně rozhodl, že se odehraje turnaj ještě jeden a to na základě dobrovolného spárování do dvojic (ve vší počestnosti) a následného násilného přidělení jména týmu. Kvalita názvů byla opravdu na úrovni, viz odkazy u výsledků.

Do tohoto turnaje se zapojily i hráčské ratolesti v týmech Romča a Domča a Špundi. Bohužel pro ně soupeři rychle pochopili, že míček zahráný na dědky je jistým bodem.

I přes tento těžký handicap junioři sváděli velice vyrovnané boje.

V klání nakonec zvítězil pár Jarní Ninja. Šestnáct stupňů Celsia venku a 5x deset stupňů Gambrinusu v břišní dutině nastartovalo totiž u Ninji první letošní jarní mízu a byl na kurtu jako utržený ze řetězu.

Výsledky:

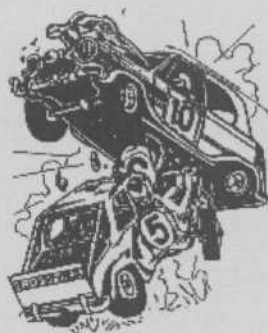
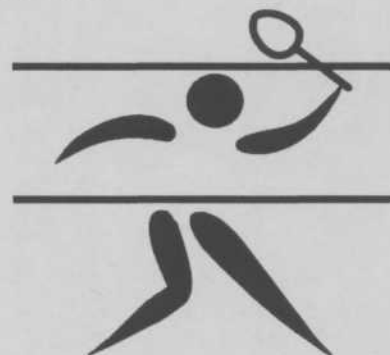
Turnaj - náhodný los:

1. Eva Havelková a Pepa Sedláček
2. Roman Hojný a Toník Šlechta
3. Jirka Plecháč a Radek Špunda
4. Annie Petrová a Martin Krejzl
5. Bohouš Matějka a Petr Štěpán
6. Jirka Petr a Petr Šnyta
7. Lukáš Unger a Jaro Jakubčín
8. Vlasta Seidelová a Lukáš Jirásek (Vlastu při vyhlášení zastoupila SMS z nemocnice)

Turnaj - dobrovolný výběr:

1. Jarní Ninja (Petr Štěpán a Jaro Jakubčín)
2. Raketáři (Martin Krejzl a Jirka Petr)
3. Minimax (Annie Petrová a Pepa Sedláček)
4. Rohlíci (Eva Havelková/Renaťák a Toník Šlechta)
4. Plechový Bob (Jirka Plecháč a Bohouš Matějka)
4. Moullové (Lukáš Jirásek a Lukáš Unger)
7. Romča a Domča (Dominik a Roman Hojnovic)
8. Špundi (Karolína a Radek Špundovic)

Celý článek a foto na <http://badec.webnode.cz>

Příznivci auto-sportu jsou srdečně zváni na
druhý závod seriálu
hobby autokrosu „O krále Jestřebích hor“,
v autokrosovém areálu v Úpici-Radči.
závod se jede pod patronací obce Rtyně v podkrkonoší
bude zahájen nástupem a představením jezdců ve 13⁵⁰ hodin,
start proběhne ve 14⁰⁰ hodin.

Přijďte fandit svým jezdcům a podpořit dobrý autosport.

Občerstvení je zajištěno v restauraci „U Ládika“

Foto a další informace na www.autoklubupice.cz

AUTOMOTO-KLUB v AČR Úpice, Bohuslav Vondra

Své příspěvky zasílejte na adresu: studanka.ms@seznam.cz (uzávěrka 25.6. 2010)
Archiv časopisu Studánka naleznete na www.malesvatonovice.cz

Vodovody a kanalizace Malé Svatoňovice oznamují, že od 1. 4. 2010

dochází na základě nové kalkulace
a usnesení OZ č. 20/2-10 ke změnám
cen vodného a stočného:

Vodné 19,- vč. DPH (17,27 bez DPH)/m³
Stočné 21,- vč. DPH (19,09 bez DPH)/m³
CELKEM V+S 40,- vč. DPH (36,36 bez DPH)/m³

**Vodné věznice Odolov 31,- vč. DPH
(28,18 bez DPH)/ m³**

Fakturace za 1. pololetí 2010 bude
provedena do 31. 3. 2010 v původních
cenách, od 1. 4. do 30. 6. 2010
v cenách nových.

Spotřeba vody bude rozdělena
poměrem dní.

Miroslav Balcar, vedoucí VaK

Automotoklub Úpice

má v plánu činnosti
uspořádání sportovního zápolení pro

mopedy a malotraktory.

**Aby tyto akce bylo možno
uskutečnit**

**žádáme tímto případné zájemce
o aktivní účast.**

Nezávazné přihlášky můžete podat

DO 10. ČERVNA 2010

na emailové adrese automotoklubu Úpice
nebo na

STAVEBNINY BUSPOL

Lhota 345

549 41 Červený Kostelec

pobočka – Horská 74, Trutnov

Nabízí své služby:

- 1/ dům koupelen - keramické zboží
- 2/ betonové zboží – BEST, DITON
(certifikovaná prodejna)
- 3/ ostatní stavební materiál
- 4/ doprava – auta s rukou

Zubní lékařka

MUDr. Eva Jirásková

oznamuje, že

od 1. 9. 2010

bude ordinovat na adrese

Hornická 417

Rtyně v Podkrkonoší

542 33

(směr sídliště, naproti lékárně)

tel. 776 589 020